

УКРАЇНСЬКА

ПРЕСОВА

СЛУЖБА

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ.

Ч. 4.

3 лютого 1941 р.

ПОЛІТИКА СОВЕТІВ.

Сьогоднішній військовий удар - коли не в своїм сучаснім розгорненні, то в дальших перспективах - має і в духовім і оціночно-політичнім відношенні надто глибокий характер, щоб якась держава чи нарід могли залишитися на довшу мету недоторкнені цими бурхливими роками. Вже нині ніхто не в силі ані спромозі сказати "мене не обходить ця війна". Коли говорить залізо на театрах війни між Німеччиною-Італією-Ніппоном й Вел. Британією-Китаєм-Грецією, намагається політичне мистецтво решти держав світу то держати війну далеко від власних кордонів, то тягнути користі з виняткових ситуацій, то знову деяка з цих держав jde, готуючись мілітарно, на хвилину, коли треба буде й самій встрянути в конфлікт. В міру власних інтересів, "неутральні" здебільша помагають одному чи другому бльокові.

Росія, побіч Америки, найсильніша держава, що не влючилась ще в удар і стоїть причасно-непричасно "з боку". Коли інші, більші й менші, потуги змагаються за "життєві простори", що найбільше за частину котрогось суходолу, за розбиття якоїсь однієї держави чи імперії, то Москва очікує від найближчих років чогось більшого: там прагнуть запанувати над усім світом. Це звучить настільки грізно й, водночас, оклепано, що в світі не люблять сьогодні говорити про ці справи. Всеж - охота й надія запанувати над світом може ще ніколи й ніде не була така жива, як у Кремлі Сталіна.

Політику Советів за півтора року війни можна окреслити так: прямувати до того, щоб війна захопила весь світ, щоб вона якнайдовше тривала й якнайбільше обезсилила противників; самим хапати в міжчасі, більше чи менше легким коштом, що вдасться, скріплювати ССРСР що сила мілітарно й держати порох сухим у порохівницях своїх невидних армій у світі; не соромитися хвилиних спілок з "капіталістичними" ворогами, та ані не брати остаточно нічийї сторони ані не встрявати в конфлікт - аж до слушного менту. Цю політику проводить Кремль із послідовністю й реалізмом, які сама "Правда" назвала якось "брутальними". Грати одночасно з оточенням дві різні партії - комінтернівську й "держави, як і всяка" - треба москалям нині ще з більшою вмільстю, ніж досі, але за двадцятькілька років існування ССРСР, вони вже цього підовчилися.

Знаємо, що Західню Україну й Білорусь, Буковину-Бесарабію, Фінляндію й балтійські держави Росія дістала завдяки порозумінню з Німеччиною. Німецька дипломатія тиснула на фінляндців, щоб поступились без війни, а коли москалям прийшлося уже надто важко в цій війні, ця ж німецька дипломатія довела до миру. Це відомі річі. Менше відоме те, що Рібентроп устійнив зі Сталіном у Москві в серпні 1939 майбутні німецько-советські кордони по лінії колишньої австрійсько-російської границі /Галичина поза Росією/, а червона армія зайняла те, що хотіла, бо Сталін знав, що в даній ситуації Німеччина не зможе спротивитись. Відомо далі з достовірних джерел, що Совети мали - згідно умови з німцями - зайняти тільки одну з балтійських держав, а не всі три, і тільки Бесарабію /а не й Буковину/, та що червона армія знову захопила на наказ Кремля, що тільки далось. Окупація Буковини відбувалась при допомозі парашутистів, бо йшло про якнайскорше досягнення "факта" /довершеного факту/. Це є ті брутальні послідовність і реалізм, якими Сталін не вагається кермуватися: при допомозі й за згодою "капіталістично-фашистських злочинців" чи проти умови з ними - прямувати до своєї, ясно усвідомленої, мети.

Коли слідкувати за советсько-німецькими відносинами, вицитати можна з фактів, потягнень і заяв цілий стиль сьогоднішньої советської політики. Відношення до Німеччини сьогодні вісь цієї політики. Поки не розгорілась війна на добре, ССРСР робив Берлінові надію на військовий союз і на військовий виступ проти Англії. Та коли тільки Сталін упевнився в тому, що на заході кинені кістки й немає вжевороття до замирення, сказав Молотову виголосити в жовтневу річницю 1939 р. промову, що від неї дихнуло холодом на німців. Со-

вети, виявилось, були готові тільки до принагідних спілок, а не до маршу крізь "дік унд дін" /добро й лихо/, як кажуть німці. Від тоді почалась та складна гра, в якій - назовні- советська преса то "германофільствувала" то робила надію аліянтам, тоді, коли за лаштунками відбувався не один напружений дипломатичний турнір.

Відомо, що Москва хотіла виторгувати від німців ще додатково то українські землі Ген. Губернії то округу Сувалки. Пригадуємо дементі ТАСС, де казалось, що советський уряд не був повідомлений про вмарш німецьких дивізій у Румунію. Преса писала, що німці творять базу підводних човнів у румунській чорно-морській пристані Констанца, Совети ж укріплюють дельту Дунаю, пряму-кчи до виключної над нею контролі. Знов же останнє сенсаційне дементі ТАСС говорило про те, що Совети не дають німцям згоди на перемарш через Болгарію проти турків. Сталін шантажує, лякає, але ані зірвати з німцями ані підперти зброєю своїх домагань він покищо не рішається. Це перечило його тактичній лінії.

Ходить тут про позиції на Балкані - гра, яку Совети назагал програли, але, завдяки їхній тактиці, вони, програючи, всетаки щось виграють. У цій грі Совети скріпили наприклад свої впливи в Югославії, що навязала з ними дипломатичні зносини /советський посол складав вінці на могилі Незнаного Вояка в Білгороді й на могилі Караджорджевичів.../. Совети підпирали болгарський ревізіонізм проти Румунії, добившись за те м.ін. дебіту для большевицької преси в країні короля Бориса. Чи перемаширюють німці чи ні, але совето-фільські настрої в обох країнах зросли.

Врешті до нині вариться на відтинку Берлін-Москва довкола питання Дарданелів. Німеччина предкладає контролю над ними Советам, але сама хоче перед тим ужити їх як помосту для маршу райхсвери на Близький Схід. Москва ще не рішилась, здається /Молотов склав, нажуть, відмовну відповідь у час побуту в Берліні/, але вона зате певно захопить Карс і Ардаган на випадок заплутання Туреччини в війну. На цей важливий закуток Кавказу Совети піднесли претензії вже **визку місяців тому, пропонуючи турнам "у заміну"...** французьку Сирію... За Балкан Росія не ломитиме зараз копія з Німеччиною; вона наразі воліє "тактичні відступи", щоб могли згодом, коли й Бл. Орієнт запалав би у війні, пожирувати тут і там, ждучи далше на "свою годину".

Гез огляду на те, якої співають "офіційні" чинники ССРСР, безперестанку йде з Москви радієва комінтернівська пропаганда, не милуючи теж і Німеччини. Це не перешкаджало одначе цьому ж большевицькому радіо в час фінської війни страшити фінляндців, що ось-ось виступить по советському боці райхсвера, і буде Фінляндії кінець. Таксамо одне говорить советський представник у якійсь країні, а друге підпольна комуністична партія цієї ж країни у літографованих летючках. Щоб не дати стабілізуватися ситуації в Румунії й на мадьярсько-румунському політичному фронті, Москва не завагалася попірати лівого крила "Залізної Гвардії", що виступило проти Німеччини й проти т.зв.другого віденського арбітражу. Всі методи добрі, тут вівцею, там вовком, тут можна поступитись, там змінити становище через ніч, - аби тільки мати перед очима остаточну мету.

Совети шлють зброю Греції, вони шлють її теж Китаєві, а недавно ТАСС навіть енергійно опрокидував голоси преси, що, мовляв, допомога Чян-Кай-Шекові з Москви вірветься. Але Москва заявила одночасно, як зачувати, ніпонцям, що коли б вони розпочали війну з Америкою, занехавши далші воєнні дії проти Чункінгу, вона не слатиме китайцям більше зброї. Та й одна ж тактика: аби тільки підсичувати вогонь, аби тільки поширилися воєнні фронти.

Впарі з цією зовнішньо-політичною й мілітарною активністю відбуваються важливі події, зміни, підготовки внутрі Советів. З советського громадянства витискають останні соки. В індустрії заведено 7-денний тиждень із 3-годинним днем праці, загострено заборону змінити добровільно місце праці, строго карають за недбальства, спізнення; заведено для молоді 4-літню "службу праці", щоб забезпечити робітні резерви для індустрії, ще строгіша стала державна контроля процесу індустрії, господарки сирівцями, тощо. Інженери, техніки й кваліфіковані робітники в повній розпорядимості держави щодо місця й способу їх примінення. Директори підприємств, що зветься тепер "командірами" /!/, дістали диктаторську власть над робітництвом. За доставу збіжжя, наф-

ти, дерева, рід і т.п. Совети дістають від Німеччини індустриїні машини. Індустрія працювати має повною парою над посиленням боєспроможности червоної армії.

Ця ж армія завершила остаточно від усіх давніших "революційних" експериментів і в ній є нині маршали, генерали й адмірالی в пишних однострогах; політичні комісарі скасовані; заведене обовязкове військове поздоровлення і т.д. Інакшими словами - Сталін намагається сперти силу червоної армії на засадах армії "капіталістичного оточення". Інші важливі мілітарні заходи: укріплення кордонів з Німеччиною, морсько-летунські бази на новоздобутих балтійських островах, в Карпатах, укріплення чорно-морських берегів, Кавказу, а на Далекому Сході - Камчатки й Комодорських островів.

Так ідуть Совети через місяці, а небаром уже й роки, сьогоднішньої війни. Коли нині пише преса, що німці держать на території Ген. Губернії й у Румунії сотню дивізій, і коли берлінський Пакт Трьох кидає Росії на карк Ниппон у випадку німецько-советського зудару - то плани Сталіна завоювати світ дещо утопійні. Всеж і при такій ситуації російська імперія поширюється й - користуючись миром - має нагоду доганяти й перганяти военні спроможности інших. Та що було б, коли б війна довжилась, коли б Ниппон зударився з Америкою на Паціфіку, коли б на фронті Німеччина-Італія-Британія-Америка пішов довгий змаг на вичерпання?...Одне знаємо певно: що боротьба поневолеваних націй СССР на чолі з Україною набере тоді ваги світово-історичної місії. Цього ми свідомі. Повинні б це розуміти та враховувати й у світі більше, чим досі, більше, чим сьогодні.

Я. Оршан.

АНГЛІЙКА БАЧИТЬ СОВЕТСЬКУ РОСІЮ.

В Торонто /Канада/ вийшла недавно книжка англійки Фреди Ютлей про Советську Росію п.н. "Ді дрім ві ласт" /Наші розвіяні сни/. Авторка добре обзнайомлена з Советами. Вона скінчила лондонський університет й є спеціалісткою в економічних справах. Вступивши до комуністичної партії в Англії, повірила большевицькій пропаганді, що в царстві "атца народоф" Сталіна можна найти рай на землі. Тому й поїхала в СССР, де перебула багато літ. Терпіла там голод і холод, мешкала в невідповідних до життя й убивчих для здоровля мешканнях. Її чоловіка, вірного советського службовця, наперед нагнали зо служби, а потім ще й заарештували й кудись запроторили. Де він карається, що з ним сталося, вона й досі не знає, і ніяким чином не може довідатись.

Ютлей пише, що советських селян і робітників переіменили в справжніх державних невільників, і що їхнє положення сотні разів гірше від положення селян і робітників за царату. Не жахливіша доля тих нещасних сов. громадян, що попали в концентраційні табори або на невільникі державні роботи, де живучи в страшних умовах, не одержують ніякої винагороди за їхню важку працю. Сталінський режим - пише Ютлей - найдурніший режим на світі. Цей режим, у своїх незрозумілих пересічному розумові злобі й ненависті до освіченої людини, вимордував тисячі людей науки, спеціалістів у різних ділянках знання, обізнаних з веденням промислу, і тимсамим розвиткові всякого промислу. Всі перехвалки про "величезні досягнення" в советському промислі це лише байки для туманення наївних закордоном. Режим Сталіна поконфіскував овочі праці тих селян, що могли дійсно піднести хліборобство. Під назвою "куркуля" розуміли комуністи заможніших, працюючих і дбайливих селян, що підвалину кожної рільничої держави. Їх повисилали в сибірські степи, де вони вигинули з голоду, або вимерзли в страшних сибірських морозах.

Творці соціалізму, ось ті Маркси, Енгельси та Лясалі, коли б встали із могил, здивувалися б дуже, що про Сов. Союз говорять як про країну соціалізму чи навіть комунізму. Нічого подібного, пише Ютлей, там в дійності нема. Сов. Союзом, каже вона, править банда людей, позбавлених чести, сорому й совісти, яких можна прирівнати хіба до американських генгстерів або звичайних розбишак і горлорізів.

УКРАЇНЦІ В ГЕН. ГУБЕРНІЇ.

Праця Українського Центр. Комітету.

Укр. Центр. Комітет скликав обласну нараду своїх низових діячів в Замісті, на якій проф. Кубійович подав наступні завдання УЦК на найближчий час: 1/ охопити всю українську суспільність в організовані рямці через масове членство в УДК і УОТ, 2/ перевести фахово-станову організацію громадянства при допомозі відповідних секцій УЦК, 3/ вповні нараднати орган. мережу, у справити та піднести видайність праці УДК і Делегатур та вибороти для них кращу позицію перед німецькою владою, 4/ зарадити найпекучішим болячкам українського населення в соціалній та господ. ділянках через посилення допомогою акції та окремі заходи у влади, 5/ дальше добиватися відокремлення господарства на укр. теренах і передати його ведення в українські руки; слід за створенням Укр. Центр. Банку й Ревізійних Союзів Кооператив слід докінчити заходи над відокремленням укр. молочарства та передати в наші руки Крайсгеносеншафти /повітові кооперат. центральні/; зокрема слід успішно покінчити заходи над створенням Союзу Купців і Союзу Ремісників з правами видавати опінії і посвідки на приділи, 3/ наладнати справу суспільної опіки над нашими робітниками, полоненими та емігрантами на терені Велико-Німеччини при допомозі окремого апарату з осідком у Берліні, 7/ виробити та використати можливості фахового вишколу нашого робітництва та інтелігенції і в цей спосіб уповні розв'язати справу безробіття, 8/ перевести ударну акцію за обсадою урядів та самоуправи на укр. теренах українцями, 9/ поставити на належній висоті справу допомоги шкільній та студенській молоді, 10/ подбати за оснування рідного наукового осередка у формі Інституту Українознавства у Кракові.

Смерть Апост. Адміністратора Лемківщини.

Помер Апостольський Адміністратор для Лемківщини о.др Яків Медвецький. На місце покійного став адміністратором греко-католицької церкви на Лемківщині о. ректор Олександр Малиновський, дотеперішній Генеральний Вікарій, що за його починами Апост. Адміністрація вела в останні часи вже національний курс, завівши в церковному урядуванні укр. мову й наклавши на духовенство обов'язок національно-суспільної праці. Покійний о. Медвецький був, як відомо, москвофілом.

Перше після вибуху війни число "Вістей Апост. Адміністрації Лемківщини" появилось в українській літературній мові в січні ц.р.

Новий православний єпископ.

В Празі відбулося в українському православному соборі висвячення архимандрита Палладія /Видибіди-Руденка/ на єпископа краківського й лемківського. Єпископ був в час державности віце-міністром фінансів УНР, а згодом був священником на Волині та, вступивши до монастиря, працював у варшавській консисторії. Єпископ Палладій перебирає духовну опіку на православним населенням Лемківщини, що досі в більшості було під москвофільськими впливами.

УКРАЇНКА В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ.

В берлінській "Цайтшріфт фір слявіше Фільольогі" появилася стаття О. Бургардта /Ю. Клена/ про "Чужих поетів ув українському одягу".

В великому німецькому підручнику історії культури, що виходить шитками при співпраці визначних знавців, появилася в останньому випуску праця дра Михайла Антоновича п.н. Культура східних славян /українців, білорусинів, москалів/.

"Кракауер Нахріхтен" помістили прихильну рецензію на виступ українського хору "Сурма" в краківському радіо п.н. Українські мелодії в радіо.

Німецькі щоденники в Мінхені принесли обширні й захоплені рецензії про тамошній виступ Укр. Національного Хору під орудою Волод. Божика.

У ДЗЕРКАЛІ СВІТОВОЇ ПРЕСИ.

Де й коли вирішальні військові події?

Останні промови канцлера Гітлера й його адмірала Редера напружили до краю очікування в світі найближчих військових подій. З обох промов виходить, що Німеччина певна перемоги над Англією в цьому році, але зате сподівання близької інвазії британського острова залишилось непотверджене. Це не промовляє однак до переконання більшості світової преси, яка твердить, що інвазія таки буде й то в найближчих тижнях. На цю тему писав недавно еспанський "Альказар", пригадуючи вислів поважного німецького мілітарного критика Гадова, який писав: "Лютий це місяць дуже сприятливих атмосферичних умов". Лондонські "Таймс" снують теж здогади на тему найближчих військових дій Осі, допускаючи, що дійде то до окупації французького Тунісу то до атаки на Гібральтар, на що вказувала б згуртування значних німецьких військових сил у Піренейях. Щодо Тунісу, то "Джорнале д'Італія" твердить, що це власне Англія хоче завладати цією французькою колонією. Згаданий італійський часопис приніс теж сенсаційну вістку, що Британія й Америка носяться з думкою захопити португальські Азори й інші, положені близько європейських та африканських берегів, острови на Атлантиці. З Буенос-Айрес сповіщає італ. щоденник, що з нагоди останніх переговорів між Англією й Зед. Державами відносно баз на Фалькландських островах обговорювано теж можливу окупацію Азорів й Канвердські островів. Повстає питання, пише "Джорнале д'Італія", "до якої границі може зайти т.зв. оборонна політика Америки, яка вдає, що ніби її грозить майбутній напад держав Осі, й чи не ходить тут на ділі про політику експансії й завоювань з боку Зед. Держав?". Стратегічне значення цих португ. островів очевидно. Вони природна морська база між Півн. Америкою й Середземним морем. Тут причаляють усі трансокеанічні літаки. На ці власне острови хотіли б, твердить італ. газета, Зед. Держави пересунути свою лінію оборони проти Європи. Знову ж берлінська "Берзен Цайтунг" звертає увагу на можливі заміри англійців запанувати над Сирією, щоб звідтам краще панувати над своїми позиціями на Бл. Орієнті, zagrożеними майбутнім поширенням війни на східне Середземне море.

Балкан у центрі уваги.

Коли з усіх сторін потверджується недалека італійська протиоборонна на грецькому театрі війни, сповіщає "Базлер Нахріхтен" у зв'язку з побутом англійського головнокомандуючого на Бл. Орієнті ген. Вавеля в Афинах, що там відмовилися ^{призначити} більш численні англійські регулярні частини, бо це спровокувати могло б негайний виступ Німеччини на грецькому фронті, чого греки дуже побоюються. "Нюз Кроникл" пише, що для греків призначена частина військової добичі, здобутої на італійцях у Лівії. Дуже поважні й неясні подекуди промови болгарських державних мужів про те, що нині конечно Болгарії "вносити рішення", що вона переживає сьогодні "найбільше критичну хвилину своєї історії" /премієр Філов і т.п. - прийняла світова преса до відома, як заповідь недалекого вмаршу німецьких частин у Болгарію. Про те, що в зв'язку з цим потерпіли дипломатичну невдачу Совети, свідчить наступне місце з промови болг. міністра внутрішніх справ Габровського: "Ті, що мріють про тіснішу зв'язь з Советською Росією - казав він - не думають про національні інтереси Болгарії, бо вони не бажають нічого іншого, як повторення трагедії балтійських держав. Совети мають свою власну політику" /за "Базлер Нахріхтен"/. Панує переконання, що болгари погодилися вже на вмарш німців, і що тривожні ноти промови Філова відносяться радше до можливості вмаршу турків з півдня, щоб отак зустрітися з німцями на чужій території, випередивши їх появу на тракійському кордоні. "Дейли Експрес" сповіщає на цю ж тему, що між Туреччиною й Советами заключено тайний договір, який зводиться до наступних двох точок: Коли німецькі частини заатакують Болгарію, Туреччині вільно станути по боці Болгарії з усіма можливими військовими силами. По друге - Росія не встала б у цьому випадку, що правда, в удар, але постачала б турків літаками, зброєю й військовим матеріалом. Цієї

вістки не потвердила, наскільки знаємо, ніяка інша преса, але вона цілком покривалася б із тактикою Советів стояти з боку й розпалювати та затягати конфлікти інших.

Становище Франції.

Від усучення Ляваля з уряду в Віші залишається й надалі невияснене відношення між неокупованою Францією й Берліном. Німці висунули перед марш. Петеном низку домагань, яких цей досі не прийняв. Інтересна у цьому відношенні наступна інформація "Попольо д Італія": "Тільки небагато людей знає тайну таємничих урядових криз у Віші, що довели до наглого незрозумілого повалення Ляваля - пише газета. - Ця тайна в тому, що през. Рузвелт вислав маршалові Петенові "Сповідання", в якому грозить окупацією й конфіскацією французької Гваїани й Мартініки, як теж усіх французьких посілостей в Антилях, коли б французький уряд відступив німцям кораблі й літаки або коли б дав Німеччині якусь інакшу військову поміч чи полегші". Уряд Петена в тим важчому положенні, що паризька преса домагається франко-німецького порозуміння, а останньо відбулося в столиці теж велике віче французького робітництва під цим же кличем.

В окупованих німцями країнах.

Як відомо, в Норвегії спираються німці на рух Квіслінга, знову ж у Голандії на націонал-соціалістів Мусерта. Тепер заявився за співпрацю з німцями в Бельгії Леон Дегрель. "Німецька зброя затримає, бо вона боронить слушної справи" - заявив він перед 12 тисячами зібраних у промові в Лієжі. "Молодь Європи - казав провідник рексистів - бореться сьогодні під проводом Німеччини й при її боці за новий лад. Гітлер спас майбутню Європу. Майбутнє Бельгії можна запевнити тільки шляхом тісної співпраці з Німеччиною. Англія засуджена вже на смерть: за кілька місяців її цілком переможуть... Англійська перемога була катастрофою Бельгії, яка в такому випадку підпала б під brutальну диктатуру плутократів і масонів. Політика нейтральності не має тепер найменшого змісту. Прийшов момент рішень". Провідник фламандських рексистів Даєм, прийнятий на зборах, заявив: "Бельгія або буде націонал-соціалістична або не буде взагалі ніяка".

На Далекому Сході.

Порозуміння між Сіямом і Індокитаєм, до якого довів Ніппон, тривожит лондонські "Таймси". Це порозуміння, твердить англійська газета, доведе до протекторату ніппонців над обома країнами й - через Індокитай - відкриє їм "задні двері" до Сінгапур. Вістки про нові політично-мілітарні почини країни Сходячого Сонця проти англійсько-французько-голандських посілостей Далекого Сходу виривають у пресі развраз. Ширше про напрямні дальшої ніппонської політики пише ось так "Носс Вінер Тагблят": "Коли наспіла вістка про створення ніппонцями "Центрального уряду для південних справ", стало ясним, що започатковується велика політично-господарська переорієнтація Ніппону. Першим її вислідом було підписання пакту з Німеччиною й Італією. Це означає кінець т.зв. традиційної ніппонської політики, яка була спрямована на захід, проти азійського континенту. Тепер починають реалізуватися аспірації ніппонської експансії в напрямі моря. Не завадить відмітити, що вчені німецькі геополітики від років видвигали konieczність для Ніппону експансії на південь. Ніппон перебудований, і хоч незалежний в ділянці виживлення, є невідільником закордону, коли йде про сирівці, головно про нафту. Війна проти Чіян-кай-шека не зміряє до територіяльних здобутків, а до експлоатації ресурсів країни в користь Ніппону при одночаснім виключенні закордонних впливів - англійських і французьких. Воно зрозуміле, що Англія вважає нову позицію ніппонців смертельним ударом для себе". Накінець німецька газета пише: "Реалізації ніппонської програми противляться Англія й Зед. Держави. Ці останні намагаються

спонукати навіть Мексико, щоб воно зірвало господарські зносини з Ніппоном

/УПС/

БУКОВИНА І БЕСАРАБІЯ ПІД СОВЕТАМИ.

З Букарешту сповіщають: Буковину й Бесарабію залила хвиля большевицьких агітаторів. Хто вони такі, ці агітатори, свідчать назвища цих опікунів нашого васелення напр. в селі Бричани: Шейнкар, Шварц, Голденштайн, Генделман і под. В інше село - Лужани - приходять аж 103 примірники большевицьких газет: "Правди", "Комуніста" й "Радянської Буковини". Там же організують уже колгосп, як і по других місцевостях.

На роботу до підмосковського вугільного району вислали поверх 6000 робітників з Бесарабії й Буковини. Інших 12 тисяч осіб заслали на роботи до різних підприємств у Владимірі /Московщина/. В різні інші місцевості вислали на роботу дальших понад 10 тисяч осіб, з чого дві й пів тисячі в Донбас, значне число теж до Нижнього Тагіля в Сибірі.

Щоб позискати симпатії населення влаштовували 55-річній ювілей Ольги Кобилянської, та її ж та Федьковича іменами поназивали кіна в Чернівцях. Настрої українського селянства крайне ворожі до большевицького режиму.

Польські справи.

Маршал кол. Польщі Ридз-Сьмігли перебуває, згідно останніх вісток, у Палестині при тамошніх польських військових частинах. Як відомо, він утік недавно з Румунії, де був під домашнім арештом.

Переможений республіканський кандидат на президента Америки Вендел Вілкі мав у часі свого побуту в Лондоні розмову з ген. Сікорскім у тамошній гол. квартирі польських "збройних сил".